

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WOFil.050.36.2025.BW
3686271.14697040.11877702
Warszawa, 30-03-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posła na Sejm RP Pawła Sałka w sprawie polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 stycznia 2025 r. skierowanego do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w przedmiocie ograniczenia w gospodarowaniu zasobami leśnymi na obszarach projektowanych i proponowanych rezerwatów przyrody (K10INT8443), przedstawiam poniższe informacje.

- ***Czy przeprowadzono konsultacje społeczne w odniesieniu do omawianego Polecenia, a jeśli tak, to które podmioty brały w nich udział?***

Wydanie polecenia z dnia 10 stycznia 2025 r., będącego przedmiotem interpelacji, związane jest z ustaleniami podjętymi w ramach Ogólnopolskiej Narady o Lasach (dalej także: ONoL), której celem było wypracowanie wytycznych i rekomendacji dla Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczących wzmocnienia ochrony lasów Skarbu Państwa znajdujących się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (PGL LP). Konieczność zabezpieczenia obszarów projektowanych i proponowanych rezerwatów była pierwszym wspólnym uzgodnieniem, poczynionym już w czasie inauguracyjnych obrad – 22 kwietnia 2024 r. Kwestia ta była też przedmiotem późniejszych dyskusji w grupach, tzw. stolikach ONoL, na których podstawie powstał projekt Wytycznych i Rekomendacji ONoL poddany dodatkowym, publicznym konsultacjom społecznym¹. Zgłoszenia zebrane w czasie konsultacji były przedmiotem dalszych obrad grupy roboczej w ramach ONoL, również w modelu partycypacyjnym. Efektem jej prac są ostateczne Wytyczne i Rekomendacje, zatwierdzone przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska 31 grudnia 2024 r.² W zakresie rezerwatów uwzględnione zostały m.in. uwagi zgłoszone przez przedstawicieli Lasów Państwowych (umożliwienie prowadzenia prac w młodszych drzewostanach) oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (wydłużenie czasu niezbędnego na weryfikację obszarów). Polecenie z 10 stycznia 2025 r. jest zatem zwieńczeniem wielomiesięcznych prac, rozpoczętych w kwietniu 2024 r. Jego treść jest zgodna z definicją z Wytycznych i Rekomendacji ONoL.

Podkreślam, że cały proces ONoL opierał się na otwartym dialogu i dyskusji opartej na merytorycznych argumentach. Realizowany był w ścisłej współpracy z kluczowymi

¹ <https://bip.mos.gov.pl/dostep-do-informacji-oraz-udzial-spoleszczenstwa-w-podejmowaniu-decyzji/konsultacje-spoeczne-projektu-wytycznych-oraz-projektu-rekomendacji-dotyczacych-procesu-wzmocnienia-ochrony-lasow-o-szczegolnych-walorach-przyrodniczych-i-spoecznych/>.

² <https://www.gov.pl/web/klimat/wytyczne-i-rekomendacje-onol>.

interesariuszami, w szczególności Lasami Państwowymi, przedstawicielami strony społecznej, naukowej, przemysłu drzewnego, wykonawców usług leśnych, samorządów, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, parków narodowych i krajobrazowych. Lista interesariuszy zaproszonych do udziału w ONoL stanowi załącznik nr 1 do niniejszej odpowiedzi.

- **Czy projekt Polecenia był przedstawiany do konsultacji społecznych i czy po konsultacjach zmienił swoje brzmienie? Jeśli tak, to proszę o przedstawienie wersji pierwotnej Polecenia przedłożonego do konsultacji.**

Definicja kryterium przyrodniczego z Ogólnopolskiej Narady o Lasach w zakresie rezerwatów przed konsultacjami miała następujące brzmienie:

Pozytywnie zweryfikowana lista rezerwatów z PGL LP (209 rezerwatów) i lista Klubu Przyrodników tzw. „shadow list” (ok. 1500 rezerwatów).

Sposób ochrony: wyłączenie z użytkowania.

1. *Wszystkie obszary zaproponowane przez Klub Przyrodników będą podlegały weryfikacji przez RDOŚ.*
 2. *Termin określony na realizację weryfikacji – 31 grudnia 2025 roku.*
 3. *Obszary nie zweryfikowane w terminie, przechodzą do procedury jak dla nowo zgłaszanych rezerwatów.*
 4. *W terminie określonym w punkcie 2. nie prowadzi się na tych obszarach prac z zakresu użytkowania lasu.*
- **Czy zastosowano metodologię, na której oparte są, bądź będą projektowane i proponowane rezerваты przyrody (nowe i powiększenie istniejących), objęte wyłączeniem zgodnie z treścią Polecenia?**

Polecenie nie wpływa na metodologię kwalifikowania proponowanych rezerwatów przyrody do objęcia ochroną, a jedynie tymczasowo zabezpiecza obszar proponowanych i projektowanych rezerwatów do czasu weryfikacji i podjęcia ostatecznych decyzji przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska. Zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym oraz praktyką, uznanie za rezerwat przyrody następuje po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony, rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody oraz sprawującego nadzór nad rezerwatem.

Propozycje objęcia określonych obszarów ochroną rezerwatową w związku z inicjatywą „100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych” wpływały m.in. z regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, które wiedzę o walorach przyrodniczych zarządzanych przez nie obszarów czerpały z dokumentacji przygotowywanych na potrzeby opracowania planów urządzenia lasu. Ponadto, regionalne dyrekcje Lasów Państwowych korzystały z informacji zawartych w istniejących waloryzacjach przyrodniczych, posiadanych wyników badań naukowych dotyczących m.in. siedlisk i gatunków, jak również wniosków płynących z dokumentów planistycznych przygotowywanych dla obszarów Natura 2000, rezerwatów

przyrody (w zakresie potrzeby powiększenia rezerwatów) czy planów ochrony parków krajobrazowych, a także propozycji ze strony organizacji pozarządowych.

Przedstawiona dokumentacja była starannie analizowana, wykonywano wizje terenowe, a w razie dodatkowej potrzeby angażowano również dodatkowy zespół ekspertów. Pracując nad wyznaczeniem rezerwatów przyrody zgłoszonych przez Lasy Państwowe, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska kierowali się potrzebą zapewnienia skutecznej i trwałej ochrony powierzchni o szczególnych wartościach przyrodniczych.

Przed ustanowieniem rezerwatów przyrody z inicjatywy „100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych” regionalni dyrektorzy ochrony środowiska przeprowadzali konsultacje społeczne, w tym zamieszczali na stronach internetowych informacje o możliwości wzięcia w nich udziału, prezentując wykaz planowanych rezerwatów wraz z ich położeniem i mapami oraz warstwy wektorowe tych obszarów. Uwagi i opinie przekazane w trakcie konsultacji podlegały następnie dokładnej analizie, a wyniki konsultacji publikowano na stronach internetowych regionalnych dyrekcji ochrony środowiska. Należy przy tym podkreślić, że procedura ustanawiania rezerwatów przyrody nie wymaga przeprowadzenia konsultacji społecznych, w tym wypadku zdecydowano jednak o zwiększeniu włączenia społeczeństwa w tę inicjatywę. Do analizy dokumentów dla nowych rezerwatów zaangażowano również właściwe regionalne rady ochrony przyrody.

Ostateczny zakres granic i powierzchni danego rezerwatu był określany przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, co zostało poprzedzone ustaleniami dokonanymi również z zarządcami terenu, tj. konkretnymi nadleśnictwami. Projekty zarządzeń opracowywano z uwzględnieniem Wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie redagowania zarządzeń regionalnego dyrektora ochrony środowiska dotyczących rezerwatów przyrody i uzgadniano z właściwymi terenowo wojewodami.

W zakresie metodologii wyznaczania obszarów pod potencjalne rezerваты przyrody w ramach akcji: *Rezerваты przyrody - czas na comeback!*³, zastosowanej przez Klub Przyrodników, informuję, że pod linkiem:

https://kp.org.pl/images/publikacje/REZERWATY_PRYRODY_W_WOJEW%C3%93DZTWIE_MALOPOLSKIM.pdf

dostępna jest publikacja, w której dokładnie odniesiono się do sposobu i możliwości rozszerzenia sieci rezerwatów przyrody w województwie małopolskim. Jak wskazano w ww. opracowaniu, dokonana została szczegółowa kwerenda dostępnych informacji o obiektach posiadających istotne walory przyrodnicze w województwie małopolskim, w oparciu o literaturę, opracowania planów urządzenia lasu i planów zagospodarowania przestrzennego, a przede wszystkim informacje udostępnione przez przyrodników. Kwerenda ta wykazała, że dla województwa małopolskiego w co najmniej 100 obiektach cennych przyrodniczo nadal istnieją rzadkie formy geologiczne, walory krajobrazowe, siedliska lub populacje roślin, zwierząt lub grzybów, kwalifikujące się do ustanowienia rezerwatu przyrody. Jak wskazali autorzy publikacji, krytyczny przegląd propozycji pozwolił na wybranie obiektów, które w istotny sposób mogą uzupełnić ochronę środowisk

³ <https://kp.org.pl/pl/rezerваты-przyrody-czas-na-comeback/o-projekcie>.

nieleśnych, w tym zwłaszcza torfowiskowych, wodnych i murawowych, a także populacji rzadkich roślin, zwierząt i grzybów. Analogiczna metodyka została wykorzystana przy opracowaniu propozycji dla pozostałych województw.

- **Czy przed wydaniem polecenia wykonane zostały analizy społeczno-gospodarczo-przyrodnicze związane ze skutkami wdrożenia Polecenia w życie?**
- **Czy przed wydaniem Polecenia, Ministerstwo dokonało oceny wpływu na sytuację ekonomiczną po wprowadzonych wdrożeniach zawartych w Poleceniu? Odnosnie: Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe; gmin, na obszarze których ma dojść do ograniczeń zawartych w Poleceniu; lokalnych przedsiębiorstw, zwłaszcza z sektora usług leśnych oraz przemysłu drzewnego.**
- **Czy przed wydaniem Polecenia Ministerstwo Klimatu i Środowiska dokonało analizy skutków społecznych wynikających z wprowadzenia ograniczeń zawartych w Poleceniu pod kątem rynku pracy oraz dostępności do zasobów?**

Łączna powierzchnia projektowanych i proponowanych rezerwatów przyrody objętych Poleceniem z 10 stycznia 2025 r. na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe wynosi 107,8 tys. ha, w tym grunty leśne stanowią 98,7 tys. ha, czyli jest to niespełna 1,4% lasów zarządzanych przez Lasy Państwowe. Ok. 9 tys. ha planowanych i projektowanych rezerwatów obejmuje powierzchnie nieleśne, co nie przyniesie ujemnych efektów związanych z ograniczeniem funkcji produkcyjnych lasów. Około 40 tys. ha (37%) to drzewostany z gatunkiem panującym w wieku do 80 lat, w których można wykonywać zabiegi z zakresu hodowli lasu. Objęcie tych powierzchni poleceniem nie skutkuje ograniczeniem funkcji produkcyjnych lasów, z zastrzeżeniem, że zabiegi te nie mogą wiązać się z wycinaniem drzew starszych niż 120 lat. Około 27 tys. ha (25%) stanowią natomiast powierzchnie, na których już obecnie nie są realizowane funkcje produkcyjne (np. powierzchnie referencyjne, bardzo strome stoki, wyspy, drzewostany zachowawcze, strefy ochrony gatunkowej, użytki ekologiczne, obszary szczególnej ochrony, obszary objęte moratorium). Utrwalenie ich ochrony w formie rezerwatowej nie będzie wiązało się zatem z ograniczeniem funkcji produkcyjnych ponad te, które obowiązywały na koniec 2024 r. Biorąc pod uwagę drzewostany z gatunkiem panującym w wieku powyżej 80 lat, dodatkowa powierzchnia wyłączona tymczasowo⁴ z funkcji produkcji surowca drzewnego poleceniem z 10 stycznia 2025 r. to około 33 tys. ha, czyli niespełna 0,5% lasów zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Polecenie zabezpieczyło przed bezpowrotną utratą wartości przyrodniczych obszary niezbędne do realizacji celów wyznaczonych w *unijnej Strategii na Rzecz Różnorodności Biologicznej do 2030 roku*⁵, zakładającej zwrócenie szczególnej uwagi na obszary o bardzo wysokiej wartości różnorodności biologicznej lub potencjale w tym zakresie. Zgodnie z założeniami przyjętymi w tej strategii, do roku 2030 ścisłą ochroną należy objąć co najmniej jedną trzecią obszarów chronionych, czyli 10% obszarów lądowych i 10% obszarów morskich w Unii Europejskiej. Podjęte działania na rzecz zabezpieczenia potencjalnych rezerwatów przyrody wpisują się również w cele globalne wypracowane

⁴ Tymczasowo zabezpieczona do roku 2027 lub do czasu negatywnej weryfikacji przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

⁵ Dokument ten został przyjęty przez Państwa Członkowskie Unii Europejskiej, m.in. przez Polskę.

w ramach *Konwencji o różnorodności biologicznej (Convention on biological diversity, CBD)*, ratyfikowanej przez Polskę. Jeden ze sformułowanych jej celów to zapewnienie i umożliwienie, aby do roku 2030 co najmniej 30% powierzchni obszarów lądowych i wód śródlądowych oraz obszarów morskich i przybrzeżnych, zwłaszcza obszarów o szczególnym znaczeniu dla różnorodności biologicznej oraz funkcji i usług ekosystemowych, było skutecznie chronione i zarządzane. Polecenie z 10 stycznia 2025 r. jednocześnie wpływa pozytywnie na realizację celów wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law), poprzez powstrzymanie zanikania lub poprawę stanu siedlisk przyrodniczych.

Wstępne analizy pokrycia obszaru projektowanych i planowanych rezerwatów kryteriami przyrodniczymi ONoL⁶ wskazują na ich potencjalnie bardzo wysoką wartość przyrodniczą. Oznacza to bardzo wysokie prawdopodobieństwo uznania dużej części obszarów za kwalifikujące się do objęcia ochroną rezerwatową, co uzasadnia konieczność ich czasowego zabezpieczenia do momentu zakończenia rozpatrzenia wniosków przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska.

Rezerваты przyrody tworzą obszary o największej wartości przyrodniczej, niepoliczalnej w ujęciu finansowym z uwagi na świadczone różnorodne usługi ekosystemowe. Nie ma wymogów ustawowych do tworzenia przez dyrekcje ochrony środowiska analiz ekonomicznych. Ze względu na świadczone usługi ekosystemowe, wyznaczanie rezerwatów będzie miało pozytywny wpływ na sferę społeczną, przyrodniczą, edukacyjną, naukowo-badawczą czy dla branży turystycznej. Dedykowane analizy usług ekosystemowych świadczonych przez obszary pretendujące do objęcia formą rezerwatową były tworzone w przypadku rezerwatów o dużym areale i potencjale turystycznym. Każdorazowo kompleksowe analizy pokazują znaczącą przewagę pozaprodukcyjnych usług ekosystemowych, a zatem zysk netto z objęcia tych obszarów wzmocnioną ochroną funkcji przyrodniczych lub społecznych, podkreślając ich dominującą rolę.

W związku z wejściem w życie w roku 2024 nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁷, tworzenie nowych rezerwatów przyrody będzie wiązało się ze zwiększeniem potrzeb ekologicznych, a w konsekwencji ze zwiększeniem wartości subwencji ogólnej wypłacanej na rzecz gmin, powiatów i województw. Przy założeniu ustanowienia lub zmiany granic wszystkich projektowanych i proponowanych rezerwatów przyrody, jednostki samorządu otrzymałyby dodatkowe środki w następującej wysokości:

Typ jednostki	Zwiększenie wartości subwencji ogólnej po utworzeniu rezerwatów przyrody
gminy	33,4 mln zł
powiaty	7,5 mln zł
województwa	3,8 mln zł
Razem	44,7 mln zł

⁶ Wynik wstępnego mapowania.

⁷ Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 1 października 2024 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1572).

Ze względu na niewielkie powierzchnie rezerwatów i duże rozproszenie geograficzne, negatywny wpływ projektowanych i proponowanych rezerwatów przyrody na sektor leśnodrzewny będzie niewielki i rozłożony w skali całego kraju.

Projektowane i proponowane rezerваты przyrody objęte poleceniem z 10 stycznia 2025 r. są zlokalizowane we wszystkich województwach.

Średnia powierzchnia projektowanych i proponowanych rezerwatów na obszarze jednej gminy wynosi 149 ha, w tym średnia powierzchnia leśna na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe to 136 ha.

Powierzchnia proponowanych rezerwatów na gruntach leśnych zarządzanych przez LP w gminach objętych projektowanymi lub proponowanymi rezerwatami przyrody	Liczba gmin	Procent gmin
powyżej 1000 ha	13	2%
100-200 ha	110	15%
200-1000 ha	130	18%
50-100 ha	134	18%
do 50 ha	339	47%
Suma końcowa	726	100%

Udział powierzchniowy proponowanych rezerwatów na gruntach leśnych w ogólnej powierzchni lasów zarządzanych przez LP w gminach objętych projektowanymi lub proponowanymi rezerwatami przyrody	Liczba gmin	Procent gmin
poniżej 1%	303	42%
1-3%	190	26%
3-5%	75	10%
5-10%	73	10%
pow. 10%	85	12%
Razem	726	100%

W przypadku 88% wszystkich gmin udział lasów objętych poleceniem w ogólnej powierzchni lasów w gminie jest niższy od 10%, dlatego dla zdecydowanej większości gmin utworzenie nowych rezerwatów przyrody nie będzie miało znaczącego wpływu na ograniczenie społeczeństwu dostępności obszarów leśnych. Należy mieć również na uwadze, że część obszarów to tereny podmokłe, które nie są dostępne lub charakteryzują

się ograniczoną dostępnością dla ludzi. Zarządzenia regionalnych dyrekcji ochrony środowiska mogą dopuścić również ruch pieszy, jeśli nie zagraża to przedmiotowi ochrony. Ponadto należy podkreślić, że samo polecenie z 10 stycznia 2025 r. nie wprowadza ograniczeń dla mieszkańców – do czasu ustanowienia rezerwatu mogą one być użytkowane na dotychczasowych zasadach.

Wpływ polecenia na zaplanowane w 2025 r. pozyskanie w skali Lasów Państwowych i innych podmiotów gospodarczych jest niewielki i również będzie rozproszony w skali całego kraju. W przewidywanym planie na rok 2025 w drzewostanach z gatunkiem panującym w wieku powyżej 80 lat objętych poleceniem zaplanowano pozyskanie na poziomie 179 tys. m³, co stanowi 0,47% całego planu pozyskania zaplanowanego na rok 2025. W Lasach Państwowych fluktuacje w stosunku do założeń wynikających z planu są zjawiskiem naturalnym i mogą mieć dużo większy wymiar niż potencjalne maksymalne zmniejszenie pozyskania w wyniku wprowadzenia polecenia z 10 stycznia 2025 r. Potencjalne ograniczenie pozyskania w wyniku wprowadzenia polecenia rozkłada się na 131 nadleśnictw. Średnie pozyskanie w drzewostanach z gatunkiem panującym w wieku powyżej 80 lat objętych poleceniem w tych nadleśnictwach wynosi 1364 m³, a średni udział w ogólnym zaplanowanym pozyskaniu 1,5%.

Potencjalne ograniczenie pozyskania w nadleśnictwach (m³) w drzewostanach z gatunkiem panującym w wieku powyżej 80 lat objętych poleceniem z 10 stycznia 2025 r.:

Potencjalne ograniczenie pozyskania w nadleśnictwach (m ³)	Liczba nadleśnictw	Procent nadleśnictw
poniżej 500 m ³	51	39%
1000 - 2000 m ³	24	18%
2000 - 3000 m ³	18	14%
500 - 1000 m ³	25	19%
powyżej 3000 m ³	13	10%
Razem	131	100%

Projektowane i proponowane rezerwaty obejmują średnio 2,5% lasów zarządzanych przez PGL LP zlokalizowanych w gminach objętych poleceniem z 10 stycznia 2025 r.:

Potencjalne ograniczenie pozyskania w nadleśnictwach (%)	Liczba gmin	Procent gmin
poniżej 1%	71	54%
1-2%	24	18%
2-3%	16	12%
3-5%	12	9%
powyżej 5%	8	6%
Razem	131	100%

Wartości te mogą dodatkowo ulec zmniejszeniu w wyniku dwóch czynników:

- Propozycje rezerwatów będą sukcesywnie weryfikowane przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska, a zgodnie z treścią polecenia, w przypadku negatywnej weryfikacji będą zwalniane z tymczasowej ochrony.

- Lokalizacje prac zawarte w umowach z zakładami usług leśnych są wstępne (przybliżone) i mogą zostać zamienione na inne na etapie realizacji umowy – w ramach realizowanego pakietu.

Potencjalne ograniczenie pozyskania w poszczególnych regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska (% ogólnego planowanego pozyskania) w drzewostanach z gatunkiem panującym w wieku powyżej 80 lat objętych poleceniem z 10 stycznia 2025 r.:

RDLP	Nazwa	% planu pozyskania
01	BIAŁYSTOK	0,3%
02	KATOWICE	0,1%
03	KRAKÓW	1,4%
04	KROSNO	1,3%
05	LUBLIN	0,5%
06	ŁÓDŹ	0,1%
07	OLSZTYN	0,4%
08	PIŁA	0,0%
09	POZNAŃ	0,1%
10	SZCZECIN	0,2%
11	SZCZECINEK	0,3%
12	TORUŃ	0,1%
13	WROCŁAW	1,2%
14	ZIELONA GÓRA	0,1%
15	GDAŃSK	0,5%
16	RADOM	1,3%
17	WARSZAWA	0,1%

Długookresowo, tylko 37% obszaru projektowanych rezerwatów stanowią drzewostany w wieku 80 i więcej lat, posiadające jakiegokolwiek wskazówki gospodarcze w planach urządzania lasu. Część tych działań zaplanowanych w planach urządzania lasu została już zrealizowana. W sytuacjach, gdy plan urządzania lasu kończy się po roku 2027 (70% nadleśnictw), wpływ polecenia na nadleśnictwo będzie neutralny, ponieważ prace w proponowanych rezerwach przyrody, które zostaną zweryfikowane negatywnie przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska, będą mogły zostać zlecone i zrealizowane w ramach obecnych planów urządzania lasu, po zakończeniu obowiązywania polecenia lub po negatywnej weryfikacji przez regionalną dyrekcję ochrony środowiska. W przypadku pozytywnej weryfikacji proponowanych rezerwatów przyrody realizacja prac pozyskaniowych nie będzie uzasadniona z uwagi na wartość przyrodniczą obszaru, która zgodnie z art. 13 ustawy o ochronie przyrody⁸ kwalifikuje drzewostany do objęcia ochroną rezerwatową.

- ***Czy ministerstwo przeprowadziło analizy środowiskowe pod kątem zagrożeń gradacją, pożarem, bądź innych zagrożeń mogących wynikach z wdrożenia Polecenia w życie?***

⁸ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478).

Na obszarze projektowanych i proponowanych rezerwatów przyrody możliwe jest wykonywanie prac, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o lasach⁹, w tym zapobiegania, wykrywania i zwalczania nadmiernie pojawiających i rozprzestrzeniających się organizmów szkodliwych. Z tego względu polecenie z 10 stycznia 2025 r. nie generuje dodatkowych zagrożeń dla trwałości drzewostanów, rozumianych przez pryzmat zagrożeń pojawienia się ognisk gradacji szkodliwych owadów, jak również masowego ich występowania.

Polecenie ma pozytywny wpływ na uwarunkowania środowiskowe i bioróżnorodność. Tworzenie mozaiki drzewostanów użytkowanych w różny sposób oraz nieużytkowanych rębnie stwarza optymalne warunki dla dużego zróżnicowania gatunków i siedlisk w skali całych kompleksów leśnych i większej odporności ekosystemów leśnych jako całości.

Rezerваты pełnią rolę wysp ekologicznych (ostoi), umożliwiających rozwój i przetrwanie gatunków, które nie są charakterystyczne dla lasów użytkowanych gospodarczo. Jest to szczególnie istotne w dobie zmian klimatu będących dodatkowym zagrożeniem dla rzadkich gatunków i siedlisk.

Rezygnacja z pozyskania drewna lub ograniczenie pozyskania drewna do minimum wynikającego z realizacji zabiegów ochronnych ogranicza ryzyko degradacji gleb i poprawia ich zdolność do magazynowania wody, co jest istotne w kontekście przeciwdziałania suszom i powodziom. Brak nagłych zmian w zakresie naświetlenia czy wilgotności powstrzymuje postęp gatunków inwazyjnych.

Na obszarze projektowanych i proponowanych rezerwatów przyrody możliwe jest także wykonywanie prac, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o lasach, w tym wykonywania zabiegów profilaktycznych i ochronnych zapobiegających powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów. Polecenie nie wpływa więc na zagrożenie pożarowe, a także bezpieczeństwo publiczne i wiele innych aspektów wynikających z nadrzędnych przepisów, co było przedmiotem spotkania uzgodnieniowych przedstawicieli Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

- ***Jaki wpływ będzie miało wykonanie Polecenia na realizację głównych celów Dyrektywy Ptasiej oraz Dyrektywy Siedliskowej, w szczególności w odniesieniu do ochrony siedlisk i gatunków ptaków objętych ochroną w ramach tych dyrektyw?***

Na obszarach objętych poleceniem z 10 stycznia 2025 r. nie wprowadzono ograniczeń dla realizacji zadań ochronnych wynikających z obowiązujących planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

Głównym celem Dyrektywy Ptasiej jest ochrona gatunków ptaków występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, gospodarowanie nimi oraz ich kontrola i ustanowienie reguł ich eksploatacji. Głównym celem Dyrektywy Siedliskowej jest zaś przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich.

Zwiększenie powierzchni lasów wyłączonych z użytkowania gospodarczego może pozytywnie wpłynąć na ochronę siedlisk przyrodniczych, a także siedlisk dzikiej flory i fauny

⁹ Ustawa z dnia 28 września 1991 r o lasach (Dz.U. z 2024 r. poz. 530).

(w tym ptaków). Ustanowienie rezerwatu nie wyklucza możliwości realizacji w ramach czynnej ochrony zabiegów ochronnych. Wręcz przeciwnie, realizacja zadań ochronnych, ukierunkowanych na wzmocnienie ochrony przedmiotów ochrony jest integralną częścią koncepcji ochrony rezerwatowej.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Załącznik:

Interesariusze ONoL

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów